

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

1. november 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 430 (Alm. del) af 3. september 2021 stillet efter ønske fra Lisbeth Bech-Nielsen (SF)

Spørgsmål

Vil ministeren oversende et notat, der redegør for beregningerne der ligger til grund for svaret på FIU alm. del - spørgsmål 311?

I notatet bedes effekterne år for år af det, at flere tager en uddannelse adskilt fra effekten af, at arbejdsstyrken efterhånden bliver bedre uddannet; herunder effekt på arbejdsudbud, beskæftigelse, umiddelbar udgift og tilbageløb etc. Effekten på arbejdsbuddet som følge af bedre uddannelse bedes sammenholdt med hvor mange (ekstra), der forventes at have gennemført en erhvervsuddannelse i et givet år.

Svar

Af besvarelsen af FIU spørgsmål 311 (2020-2021) fremgår de skønnede effekter af at permanentgøre den nugældende midlertidige ordning, som giver mulighed for uddannelsesløft på 110 pct. af den hidtidige dagpengesats. Ordningen udløber i 2022. Det vil sige, at der skønnes over en permanentgørelse fra 2023 og frem. Det skønnes at indebære merudgifter på 0,3 mia. kr. i 2023 stigende til 0,4 mia. kr. i 2024. Varigt skønnes der merudgifter på 0,1 mia. kr.

Skønnet for virkningerne tager udgangspunkt i en række beregningstekniske antagelser, idet der indtil videre alene er høstet visse erfaringer med virkningen af den midlertidige ordning. Virkningerne er således behæftet med væsentlig usikkerhed, særligt nedslag i de enkelte år.

Nogle af de beregningstekniske antagelser tager afsæt i erfaringerne fra den midlertidige ordning, som løbende er blevet udvidet med et større antal uddannelser og indført i en periode med ekstraordinære forhold på det danske arbejdsmarked. Fortsat erfaringsopsamling kan give ny relevant viden om brugen og effekten af ordningen.

Konkret tager beregningerne udgangspunkt i en antagelse om, at ca. 1.450 personer bruger ordningen, svarende til ca. 1.200 fuldtidspersoner. Antallet er skønnet

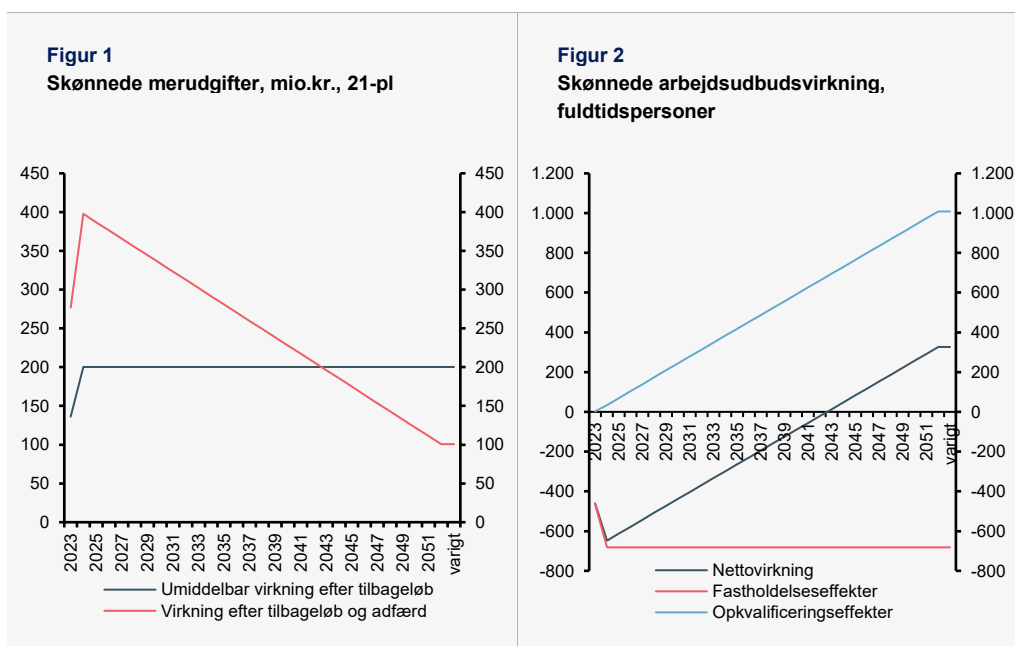
med afsæt i den faktiske aktivitet på den midlertidige ordning, hvor det er muligt at tage udvalgte erhvervsuddannelser på 110 pct. af den hidtidig dagpengesats.

Uddannelsesløftet styrker isoleret beskæftigelsen, fordi befolkningen opnår et højere uddannelsesniveau, hvilket er forbundet med stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet. Opkvalificeringseffekterne akkumulerer gradvist over tid i takt med, at flere personer gennemfører en uddannelse.

Størrelsen af opkvalificeringseffekten afhænger blandt andet af, hvor mange som gennemfører et uddannelsesløft, og herved løfter uddannelsesniveaet fra ufaglært til faglært. Der indregnes en positiv opkvalificeringseffekt svarende til en stigning i beskæftigelsesomfanget på mellem 2-4 pct. de efterfølgende 30 år efter endt uddannelse. Størrelsen af effekten forudsættes at afhænge af uddannelsesforløbet, som vil have varierende længde. Det er forudsat, at 80 pct. af de påbegyndte forløb gennemføres. Samlet set svarer det til, at der indregnes en gennemsnitlig opkvalificeringseffekt på ca. 2,5 pct. Opkvalificeringseffekten kan også betyde højere lønniveau.

Ordningen har også såkaldte fastholdelseeffekter. Den højere uddannelsestilbøjelighed forudsættes isoleret set at svække beskæftigelsen, fordi nogen er i uddannelse i stedet for at være i ordinær beskæftigelse. Størrelsen på denne effekt afhænger af en række forhold, herunder uddannelseslængden, frafald, hvornår i ledighedsperioden uddannelsen påbegyndes mv. Beregningsteknisk er en gennemsnitlig fastholdelseeffekt på ca. 50 pct. lagt til grund.

Af figur 2 fremgår den forudsatte arbejdsudbudsvirkning.



Kilde: Egne beregninger

Det bemærkes, at man i regi af *Danmark kan mere I* har lagt op til, at muligheden for uddannelsesløft på 110 pct. af den hidtidige dagpengesats permanentgøres for udvalgte uddannelser. Konkret foreslås det, at muligheden videreføres foreløbigt i tre år og evalueres inden udløb med henblik på eventuelle justeringer i brugen af ordningen. Evalueringen vil være en anledning til systematisk at indsamle erfaringer af ordningen.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister